

Posudek vedoucí diplomové práce

Vlasák, Jiří, Prácheňský děkanát v pozdním středověku, diplomová práce, katedra PVHAS FF UK v Praze 2015, 173 s., mapy, tabulky a vyobrazení v textu.

Autor si zvolil poměrně obtížné téma, má však s prací tohoto typu již určité zkušenosti. Vychází totiž ze své bakalářské práce v níž zpracoval jižní část děkanátu – Sušicko (Církevní správa na Sušicku v pozdním středověku. Bakalářská práce, katedra PVHAS FF UK v Praze 2012). Magisterská práce obsahuje zpracování podstatně větší oblasti, zhruba dvojnásobné. Je také odlišně strukturována. Po stručném úvodu a informaci o pramenech a literatuře následuje rozsáhlá třetí kapitola, shrnující výsledky výzkumu. Autor zde postupně sleduje obraz prácheňského děkanátu na základě rejstříků papežských desátků, shrnuje údaje o prácheňských děkanech, podrobněji se věnuje struktuře patronátních práv. Upozorňuje na relativně hojné zprávy o majetku a nadáních jednotlivých kostelů, i když zde – vzhledem k roztržitosti a obtížné srovnatelnosti těchto údajů – nepřistupuje ke zobecnění. Velmi zajímavý je pokus rekonstruovat středověké farní obvody. Autor zde využil tzv. farářské relace z roku 1677, které v řadě případů uvádějí sice aktuální stav 3. čtvrtiny 17. století, pokud jde o farní a filiální kostely, spravované příslušným farářem, zároveň ale zachycují evidentně starší vazby mezi jednotlivými kostely a okolními vesnicemi. Je si samozřejmě vědom hypotetičnosti této rekonstrukce. Tabele přehled oltářnických a dalších „nefarních“ obročí velmi názorně ukazuje koncentraci těchto beneficí do některých lokalit (Sušice, Velhartice) i výraznou účast měšťanů a nižší šlechty. Stručná, ale velice obsažná je podkapitola o duchovenstvu při sledovaných kostelích. Podrobné informace o jednotlivých farnostech autor umístil do rozsáhlého katalogu, zachycujícího v abecedním pořadí 32 lokalit. Hesla jsou jednotně a přehledně strukturována. Tato část je zpracována velice důkladně, využity jsou jak základní prameny (konfirmační a erekční knihy, soudní akta, rejstříky papežských desátků), tak další edice a digitální snímky diplomatických pramenů, zveřejněné v rámci projektu Monasterium, stejně jako některé mladší prameny (farářské relace, rejstřík k erekčním knihám). Text je účelně doplněn mapkami a tabulkami, zdařilá je obrazová dokumentace, soustředující se na zachycení dochovaných středověkých prvků kostelních staveb.

Vzhledem k tomu, že autor nestačil vzhledem k uzavření APH dokončit heuristiku nevydaných svazků erekčních knih, neměl je uvádět v seznamu pramenů bez dalšího

komentáře, zvl. když způsob jejich využití naznačil v kapitole o pramenech. Co je tabulka, potřebná ke mši, uváděná u kostela v Hejné? K existenci bratrstva Božího Těla ve Volenicích ve středověku bych byla velmi skeptická – jak ostatně vyplývá i z textu, citovaného autorem. Práci lze hodnotit jako zdařilou, vytvořenou na základě promyšleného využití pramenů a přinášející nové poznatky. Plně vyhovuje požadavkům, kladeným na tento typ prací. Navrhuji klasifikaci „výborně“.

Prof. PhDr. Hana Pátková, PhD.